

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — se-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Današnji „Slovenec“
stane samo 2 Din

Obsega 24 strani
z ilustrirano prilogo

»Koroški Slovenec«

Posebno opozarjamo na:

Iz politike

Evropa na razpotju . . . str. 2

Iz domačega življenja

Silno naraščanje voda, povodenj
v kamniškem okraju in v Savinjski
dolini, Sora odnesla most . str. 4

Sijajen uspeh manevrov na ptuj-
skem polju . . . str. 7

Kako so Nemci slavili desetlet-
nico plebiscita . . . str. 8

Iz gospodarstva

Odprite vinu meje! . . . str. 18

Iz kulture

Iv. Pregelj: Umreti nočejo . str. 19

Razno

Zdrav. posvetovalnica . str. 17

Koroški opomin

»Pripadal sem družini,
Ki smrt jim sre v obraz.«
Grafenauer.

Mi smo ta teden posvetili koroškim Slo-
vencem. Ne morebiti iz kakih sentimentalnih
razlogov, s katerimi bi se enkrat na leto in
ob kakem jubileju oddolžili njim, ki za
zidom Karavank bijejo presilni boj, ampak
ker bi radi pri nas zdramili zavest, da mi, ki
se grejemo na svobodi, nismo celotni brez njih
in da bi bil njih zaton velika zarez v naše
slovensko telo.

Cloveku mora trgati sree, ko bere na uvod-
nem mestu v »Koroškem Slovincu« sledeči
testament: »Ko vidimo padati naše domove,
bomo podvojili svoje moči, da jih rešimo, bomo
odpirali oči svojim nezavednim bratom in bo-
mo ušli in širili ljubezen do domače zemlje,
zvestobo do lastnih staršev, tako da ohranimo
mirno vest: storili smo po svojih močeh vse,
kar in kakor smo podedovali po svojih star-
ših: vero, jezik in dom njihov.«

Sree se mora trgati, smo napisali, a v srcu ra-
ste tudi ponos, da rod velikih slovenskih mož
še ni izumrl.

Zgodovina koroških Slovincov je napisana
z nemilo roko. Kot dolga stoletja poprej, tako
so ostali tudi danes osamljeni na braniku. Kot
njihovi pradedje, tako bodo tudi njihovi sinovi
od Zile do Drave in Bele vršili svojo službo,
zvesto in pogumno, kot nositelji slovenstva na
severu.

Jarniki, Majarji, Drabosnjaki, Einspielerji,
Janežiči, Serajniki, Ehrlich, to je ena sama
dolga veriga svetilk ob častni poti, po kateri
se vije slovenska kultura. Slovenska Bčela,
Glasnik, Slovenec, Družba Sv. Mohorja, ena
sama dolga vrsta kulturnih spomenikov, ki jih
je postavil iznajdljivi, sveži, poštvovalni in
neukrotljivi duh koroških Slovincov v dobi, ko
so rešili narod iz rok valpetov slovanstva in
mu pripravljali vstop v vzajemnost jugoslovan-
ske zamisli in jugoslovanke kulture.

To generacijo in ta duh predstavljajo si-
novi koroških Slovincov, ki, zopet sami, bra-
nijo svoj rod in »vero, jezik in dom njihov.«
Simboli tihega dela, učitelji nekdanjega narod-
nega ponosa, predstavniki najsvetejših tradicij
v naši zgodovini, nositelji nesebičnega ideali-
zma in nevshajivega zaupanja v božjo pra-
vičnost, ki sta za enkrat edino orožje, s katerim
pričakujejo navala bodočih temnih desetletij.

Enkrat ali dvakrat se je pri nas res ču-
tila rodna samozavest, ki je prešinila vse Slo-
vence v domovini in zunaj nje. Zadnjič je to
bilo začasa bojev za slovensko Koroško. Potem
smo se razšli; ostalo je nekaj sentimentalnosti,
ki je tu in tam vzplamtela ob kakem lepem
spominu, nekoristna in neplodovita. Letošnji
jubilej je bil zopet prilika, da se najdemo, da
se seštejemo in precenimo. Zdi se, da bo zo-
pet zamujena prilika. Ali se bo še kdaj vrnila?

Mi Slovenci smo z navdušenjem šli v našo
jugoslovansko narodno državo. Prinesli smo
seboj, kar imamo najboljšega, da s tem po-
veličamo sijaj naše domovine. Vendar nismo
prinesli vsega, ker nismo prišli vsi. Zelja na-
ših voditeljev, naj se imenujejo Matije Majarji,
ki so v preteklem stoletju snovali načrte za
zedinjenje vseh jugoslovanskih narodov, ali
pa Janezi Kreki, ki so začasa svetovne borbe
in pred njo cepili v naša srea vero v jugoslo-
vansko narodno državo, se ni uresničila v po-

Na Balkanu vzhaja lepše solnce

Optimističen zaključek atenske konference

Atene, 11. oktobra. as. Na zaključni seji bal-
kanske konference je danes prišlo do delne nape-
tosti. Zunanje politični odbor balkanske konfere-
nce je ponovno poudaril potrebo, da naj se vsako
leto sestanejo zunanji ministri balkanskih držav,
ki naj se posvetujejo o realizaciji načrta balkanske
unije. Resen položaj je nastal pri razmotrivanju
predlogov za balkanski pakt, v katerem naj bo
izključena vsaka vojna med balkanskimi državami,
naj bi se vsak konflikt reševal mirnim potom ter
naj bi se obljubila medsebojna pomoč v slučaju
kršitve tega pakta. Predsednik konference je pred-
lagal poseben odbor, ki naj izdela statute, ki naj
bi prišli na dnevni red na prihodnji konferenci
balkanskih držav. Ko je v mojstrskem poročilu po-
dal romunski delegat Pella vsebino teh predlogov
in ko je prišlo skoraj do glasovanja o tej stvari,
je povzel bolgarski delegat Salizov, znani vo-
ditelj socialistične stranke, v splošni napetosti
besedo. Že pred konference so se bali njegove iz-
jave, ker je hotel baje izdelati posebno resolucijo
bolgarske delegacije. Ves ginjen, ampak tudi s po-
udarkom je izjavil Salizov: »Prišli smo sem kaj
z namenom, da skupaj delamo pri skupni stvari.
Mi smo prepričani, da je zveza naših držav mo-
goča, ako imajo vsi udeleženci iste pravice. Ven-
dar pa trpi Bolgarija radi neuilskih mirovne po-
godbe, ki jo spravlja v manjvreden položaj.« Nato
je poročal o onem delu neuilskih pogodb, v ka-
terih se Bolgariji prepoveduje, imeti v balkanskih
državah svoje konzule, dočim jih te smejo imeti v

Sofiji. Juristi med udeleženci konference lahko
najdejo v neuilskih pogodbah še mnogo drugih
krivic. Bolgarija je prišla na atensko konferenco,
ker je mislila, da ima tukaj vsaka država isto pra-
vico. Bolgarija potrebuje posebne zaščite. Glavno
vprašanje je, da se vendar enkrat reši problem
manjšin. Pozdravlja Venizelsovo željo, da brez
rešitve manjšinskega vprašanja ni mogoče priti na
Balkanu do tretjega mira. Roti vse udeležence, da
naj vendar rešijo vprašanje manjšin. Končno iz-
javlja, da se popolnoma strinja z danimi predlogi
in upa, da bo prihodnja konferenca prinesla ugod-
ne rešitve perečih vprašanj.

Predsednik Papanastasiu je naglasil, da so
na to konferenco prišle vse države z istimi pravi-
cami. Priznava, da se je pri mirovnih pogajanjih
zgodilo mnogo krivic, toda ne samo za Bolgarijo.
Ravno ustvaritev balkanske unije bo krivico od-
pravila. Rešujemo ta vprašanja mirnim potom. Bal-
kanski narodi si nikar ne bodimo sovražniki. Mo-
ramo se medsebojno spoštovati. V svetovni vojni so
bile vse balkanske države v veliki nevarnosti.
Vsak narod, predno kaj dobi, se mora izkazati
pripravljenega, da tudi nekaj da.

Romunski delegat Bazaria je prosil vse ude-
ležence, naj nikar ne opustijo bratskega duha, ki
je dosedaj tako lepo kraljeval na konferenci, ter
se je zahvalil predsedniku Papanastasiu za nje-
gova tozadevna prizadevanja.

Nato je bila seja zaključena s čuvstvom olaj-
šanja in mesebojnega bratstva ter v prepričanju,

da se je Bolgaru Salizovu posrečilo, napraviti iz
manjšinskega vprašanja glavni problem, ki se be-
reševal na prihodnji konferenci.

Ob zaključku konference je bila sprejeta re-
solucija, v kateri se je koncentriralo vse, kar se
je sprejelo pri pogajanjih.

Atene, 11. okt. as. Predsednik balkanske kon-
ference Mihalokopulos je ob priliki banketa v čast
delegacijam slavil velike uspehe konference. Veni-
zelos je danes izjavil, da sedaj priznava svojo na-
pako pred 17 leti, ko je hotel spraviti v življenje
balkansko unijo čez noč. Življenje je pokazalo, da
se tako veliko delo vrši le v etapah. V Atenah so
se sestrane narodnosti k skupnemu delu, ki so se
preje le malo poznale med sabo. Posebno je čestital
bolgarskemu delegatu Kirovu, ki je pogumno spravi-
l na dan vprašanje narodnih manjšin. Brez zado-
voljujoče rešitve tega vprašanja bo balkanska unija
ostala himera. Potrebno je pa, da si države dajo
medsebojne garancije. Kadar se bo to zgodilo, bodo
ravno narodnostne manjšine sredstvo za pobratim-
stvo balkanskih narodov.

Voditelji raznih delegacij so se v svojih go-
vorih izrazili prav tako optimistično, češ da se je
približal zgodovinski dogodek, da balkanskim na-
rodom vzhaja lepše solnce. Romunski delegat Pella
je žel posebno odobravanje, ko je napil grškemu
in romunskemu pobratimstvu. Bolgarski delegat
Kirov je posebno naglasil želje svoje vlade, da pride
do zadovoljive rešitve manjšinskega vprašanja.

Slovenski otroci v nemškem sprevodu

Nečuvno izzivanje koroških Slovincov — Naročena bakljada
„Okras te okna, saj bomo plačali“

Celovec, 11. okt. Telefonsko poročilo »Slo-
vencu«. Danes zjutraj ob 9 se je vršil po mestu
obhod šolskih otrok iz Celovca in okolice. Iz ple-
biscitne cone A so pripeljali 1500 slovenskih otrok,
jim vsilili v roke nemške zastave in zahtevali od
njih, da vpijejo po celovških cestah »Heile na čast
nemški »Kulturgemeinschaft«. Učiteljstvo je mo-
ralo izvajati pravcena nasilstva po slovenskih kra-
jih, da je moglo spraviti skupaj toliko slovenskih
nedolžnih otrok, ki naj pred sadiščnimi nemčurji
in nadutimi nacionalisti iz Duna in Reicha psu-
jejo svoj materin jezik. Ni čuda, da je obhod otrok
tudi tako slabo izpadel. Najprej je bil slabo orga-
niziran, in med meščanstvom je še dosti dobrih,
poštenih Nemcev, ki so se naravnost zgražali nad
ogabnim početjem slovenskih narodnih propalic in
Heimatdienta, ki čisto po fašističnem receptu iz-
rablja šolske otroke za nacionalistično propagan-
do in za slepljenje tujcev. Celovčani so pomolovali
te male žrtve, ki so prestrašeno gledale okrog, ker
niso vedele, zakaj so jih iztrgali iz mirnih sloven-

skih vasi in privlekli v tuji mestni šunder.

Zvečer se je vršila bakljada ali Zapfenstreich,
ki je precej dobro uspela, tembolj, ker je občina
razdelila na tisoče bakelj zastoj in povzru pla-
čala patrijotične nosilce. Pred bakljado se je vr-
šila na Novem trgu, pred zmajem, velikanska ma-
nifestacija. Položil se je temeljni kamen za spo-
menik na čast plebiscitni zmagi. Zmaj je jezno
bljuval vodo in Herkules je g ožeče vihtel svoj
kij nad raznimi Lemiši in Trathniggi in Sumiji in
Metnici, rojenimi v Rožu ali Podjuni, ki so slavili
»Deutschtum«.

Ob treh popoldne sta prispela v Celovec av-
strijski zvezni predsednik Miklas in kancler Vau-
goin. Na postaji se je nabralo precej radovednežev,
nameravane manifestacije pa ni bilo, tako da je
tistih 400 žandarjev, ki so se skrivali za Götzovo
pivovarno v pričakovanju neredov, razočarano od-
korakalo. Visoka gospoda sta odšla v hotel »Mo-
sers«, kjer sta sprejemala predstavnike deželnih
oblasti in ustanov.

Schobrov volilni blok

Avstrijski liberalizem gre združen na volišče

Dunaj, 11. okt. as. Schobrov blok, sestojč
iz Velenec, Landbunda, demokratske stranke
in nekaterih drugih manjših frakcij, je konč-
no veljavno sprejel svoj naziv in se bo imeno-
val »Nacionalni gospodarski blok in deželna
zveza«. Blok je izdal sledeče izjave: Dr. Scho-
brovo ministristvo je bilo samopasno strmo-
glavljeno. Smotreno delo za povzdigo gospo-
darstva so motile politične stranke in neodgo-
vorni, politikujoči elementi. Država in njeno
gospodarstvo je v veliki nevarnosti. V tem ne-
varnem trenutku je dr. Schober slišal klic go-
spodarstva. On edino je mož, ki med avstrijs-
skimi politikmi uživa v tu- in inozemstvu ugled.
Njegov program je red, svoboda in neodvis-
nost uprave ter neodložljiva obnova državnega
gospodarstva. Volivna parola njegova je, da se
morajo Nemci združiti v skupno državo, kajti
nemška država mora biti zadnji cilj vsakega
Nemca. Njegov boj velja proti vsem ozkosrč-
nim in nevarnim strujam, v prvi vrsti proti
marksizmu.

polnem obsegu. Mi nismo prišli vsi, torej nismo
prinesli seboj vsega, kar je naš slovenski duh
tekem stoletij ustvaril, niti vsega česar je slo-
venski genij zmožen. Naš slovenski biser v
jugoslovanski kroni, da zopet rabimo ta lepi
izraz, ne žari v vsej svoji lepoti, ker je okrhan.
In mi hočemo, oziroma, če je v nas ta volja že
usahnula, moramo zopet hoteti, da bo cel.

Zato nam nihče ne bo zameril, če po-
rabimo žalostno obletnico, da pozovemo vse
naše slovenske in jugoslovanske sile k zbi-
ranju. Tudi one, ki niso pri nas, od katerih
nas ločijo gore in pa morja. Združeni v skup-

nem duševnem delu, kar nobena politična geo-
grafija ne more zabraniti, edini med seboj, ne

»Kot narod ves zaslepljen
Za slavo tujca vnet
Med sabo tuj, razcepljen
Rekel bi — poklete

ampak kot enotna kulturna sila bomo priprav-
ljali v tistem in poštvovalnem delu čas, ko
bo božja previdnost odločila, da poklonimo
jugoslovanski domovini vse združene Slovence
z vsem, kar imajo in z vsem, kar zmorejo.

Ali takšen cilj ni vreden, da zanj tudi
umremo?

Povratek Nj. Vel. kralja v Belgrad

Belgrad, 11. okt. m. Danes zjutraj ob 5
je dopotoval z dvornim vlakom iz Južne Srbije
Nj. Vel. kralj z Nj. Vis. knezom Pavlom. Vče-
raj je prisostvoval svečani otvoritvi rudnika
Trepče pri Kosovski Mitrovici. V spremljavi Nj.
Vel. kralja je prišel v Belgrad tudi maršal
dvora, general Dimitrijevič.

Kraljica Marija v Bukarešti

Bukarešt, 11. okt. z. Danes dopoldne je pri-
spela v Bukarešto Nj. V. jugoslovanska kraljica
Marija, ki je bila na postaji svečano sprejeta. Pri-
čakala jo je vdova-kraljica-mati, predsednik vlade
Mironescu, več generalov in diplomatov ter osebje
jugoslovanskega poslanstva. Danes prispe tudi bi-
vača grška kraljica Helena. Nj. V. kraljica bo pris-
ostvovala kraljevskemu obiteljskemu svetu, ki se vrši
jutri v Sinaji. Obenem se sestane s svojim bratom
kraljem Karlom.

Vprašanje kočevske mesne hranilnice rešeno

Belgrad, 11. oktobra. m. Danes se je mudila
v Belgradu deputacija kočevske mesne občine, v
kateri so bili župan nadsvetnik dr. Maks Kosta-
njevec, banski svetnik dr. Ivan Sajovic in občinski
odbornik dr. Janko Lavrič. Deputacija je obiskala
razna ministrstva in razložila tešak položaj, v ka-
terem se nahaja mestna hranilnica, ter prosila
nujne pomoči. Deputacija se povsod priznava spre-
jeti in ji zagotovili 10 milj. dinarjev posojila pod
zelo ugodnimi pogoji in je s tem vprašanje mesne
hranilnice rešeno. Ko bodo izpolnjene nekatere
formalnosti, bo mestna občina dobila denar še v
teku 14 dni in ga izročila kočevski mestni hranil-
nici v svrhu sanacije. S tem je rešena občina naj-
večjih skrbi in je zajamčen prosep mesta po za-
slugah kraljevske vlade.

Olajšave za povratek izseljencev iz Amerike

Belgrad, 11. okt. m. Ministrstvo za socialno
politiko in narodno zdravje je podvzelo potrebne
korake preko naših konzulatov v Kanadi in Argen-
tini za povratek v domovino vseh onih izseljencev,
ki se želijo vrniti radi delavske krize. Omogočilo
se jim bo tudi zaposlenje in naseljenje, istočasno
se bo izvedla tudi propaganda pri naših izseljencih
za povratek v domovino, ker so prilike v Ameriki
zelo težke, ker je število tujih delavcev zelo veliko
in veliko brezposelnih.

Spominska proslava branilcev Belgrada

Belgrad, 11. okt. AA. Ministrstvo prometa je
odobrilo popust na četirinsko ceno na državnih že-
leznicah in ladjah vsem udeležencem svečane spo-
minske proslave padlim herojem-branilcem Bel-
grada, ki bo 19. t. m. v Belgradu. Udeleženci te
proslave kupijo na odhodni postaji listeh za polo-
vično ceno, ki ga dobe s potrdilom mestnega obla-
stva, da zares potujejo na to svečanost. Z istim
listkom se vrnejo nazaj, če dobe potrdilo prirediteljskega
odborja, da so se proslave v resnici udeležili. Te ugodnosti veljajo od 17. do 21. t. m. za
vse vlake razen ekspresa.

Dunajska vremenska napoved. Oblačenost
večja. Vetrovi iz južne smeri. Nekoliko topleje.
Nagnjenost k nevihtam, posebno na zapadu in
na jugu.

Evropa na usodnem razpotju

Francija želi sodelovanje z Nemčijo — Ali je Italija za sporazum?

Berlin, 11. oktobra. Tu je vzbudil splošno pozornost članek znanega levičarskega politika in bivšega ministrskega predsednika Painlevéja v »Matineu«. Članek se peča z uspehom nemških nacionalnih socialistov pri državnozbornih volitvah in z številnimi manifestacijami nemških nacionalističnih elementov v zadnjem času, ki nedvoumno dokazujejo sovraštvo teh krogov napram Franciji.

Painlevé opozarja, da so ti pojavi prijatelje miru in narodnega sporazuma v Franciji zelo vznemirili. Nato prihaja do zaključka, da ima Nemčija sedaj izbirati med dvema potema: ali se hoče poslužiti sile, ki bi pomenila za vso Evropo in pa sveda tudi za Nemčijo samo konec, ali pa se odloči za mir in za sporazum, ki zagotavlja vsemu kulturnemu svetu boljše bodočnost.

Ugledni francoski politik pravi, da nihče ne taji ogromnega pomena in zaslug nemškega naroda za evropsko kulturo, za napredek civilizacije in za vse oblike mišljenja, znanosti in umetnosti kakor tudi za razvoj tehnike. Zato ni človeka, ki ne bi želel bolj ko jaz, da pride čimprej do lajnega sodelovanja med obema republikama, ki naj bi druga drugi popolnoma zaupale. Toda Nemčija ne sme pozabiti zgodovine minule svetovne vojne in pa, kako se je po polonu ohranila kot samostojna država. Po najširokogrudnejši razlagi mirovnih pogodb je Nemčija pet let pred določenim terminom osvobodena zasedbe po inozemskih vojskah. Med vsemi narodi, ki so nemški vpad zavrnili, so najplemenitejši ljudje nastopili za to, da se sovraštvo pozabi, in vsi delajo na to, da bi nemška republika roka v roki s francosko in ameriško sodelovala na mirnem in konstruktivnem delu za dvig Evrope in njene kulture.

Zato pa so vsi zdaj tem bolj začudeni in na-

ravnost ogorčeni, ko opazujejo, kako milijoni Nemcev vzradošeni aplavdirajo krvoločnemu komedijantu, ki napoveduje, da se bo vsedel na izpraznjeni tron bivšega nemškega cesarja in se s pomočjo azijskih polidžih krvavo maščeval nad onimi, ki so v obrambi zoper blazni hohenzolernski imperializem odnesli zmago in ohranili svobodo demokratičnih narodov Evrope. In tisti Francozi, ki so prestovoljno in plemenitem nagibu zapustili nemško ozemlje, slišijo zdaj v zahvalo doleti iz komaj izpraznjenega Koblenza grozeče petje »Wacht am Rhein«, medtem ko živa duša na svetu Rena ne ogroža! Vprašam vse trezno misleče Nemci: Kaj bi se bilo zgodilo, če bi pred petdesetimi leti po odhodu nemških vojakov 120.000 Francozov v Nancyju demonstrativno defiliralo po ulicah in s sovražnimi vzklili: žalilo nemško carstvo?

Pravijo, da naj teh dogodkov ne jemljemo tragično. Pravijo, da so večinoma dokaz bede, ki je pritrjena do obupa, dokaz brezposelnosti 3 milijonov ljudi, ki si ne vedo kako pomagati. Toda, ali je Francija tega kriva? Ali ne nemški carski imperializem? Sicer pa se ni treba o tem prepirati. Dejstvo je, da si danes v Evropi stojita nasproti dve mentaliteti. Na eni strani so ljudje, ki zavedajo se strahote in brezkoristnosti vojne, nasilje odkritosrčno obsojajo, ki podpisane pogodbe smatrajo za obvezne in menijo, da se te pogodbe dajo izpremeniti samo po skupnem sporazumu med vsemi narodi, predvsem med onimi, ki so direktno zainteresirani.

Na drugi strani se pa nahajajo oni, ki klinično apelirajo na silo ali pa licemersko pripravljajo bodoči konflikt. Na katero stran se bo postavila Nemčija? Ali se bo vrnila k neodpušljivi politiki, ki bi po polonu bivšega cesarstva privedla sedaj k uničenju vsega nemškega naroda? Ali Nemci

ne razumejo, da danes živimo v času, ki ne trpi vojne, kajti, če bi se le-ta zopet vnela, bo konec vse Evrope, bodo propadli vsi narodi in bo vsa kultura izginila v popolnem razdejnanju in plamenih!

Nemčija stoji na razpotju. Če izbere napačno pot, bo to pogin Evrope, bo pa obenem katastrofa za Nemčijo samo, ki bo utonila v kaosu trpljenja, bede in razpada. Izbrala bo pot, ki vede v brezdanje brezno.

Pariz, 11. okt. as. V kratkem času se pričakuje zopetni razgovori med Francijo in Italijo in vprašanju mornariškega spora, kolonij in gospodarskega sodelovanja. »Petit Parisien« izjavlja, da sklep velikega fašističnega sveta, da zahteva mornariško pariteto s Francijo, ne more dovesti do zadovoljivega zaključka in da bodo na ta način prišla pogajanja zopet v stano. Iz katerega ni videti nobenega zadovoljiva »L'Ordre« vidi v otvoritvi italijanskih meja za izseljence značilen znak velike gospodarske krize, ki lahko dovede do propada fašizma. Francija pa da nima nikakega interesa na italijanskem kaosu, nač pa bi bila pripravljena sodelovati z njo na gospodarskem polju.

V Italiji so zadnji čas zaradi mednarodnega položaja zelo vznemirjeni. »Giornale d'Italia« ugotavlja, da v Evropi vlada med narodi veliko večja napetost, da je vse podobno kotlu, ki vre in da se opaža koncentracija sil proti italijanskemu fašizmu.

List nato pravi, da je potrebna enotna narodna fronta, da je treba na eni strani fašizem izčisti izkoristevalce, na drugi pa pritegniti dobre Italijane, ki stojijo izven fašističnih vrst.

Policijski »Tevere« se obširno bavi z balkansko konferenco, ki da stoji pod patronatno Francije, katera hoče balkansko zvezo izriniti proti Italiji, vega izhoda.

Nov zakon o orožništvu

Belgrad, 11. oktobra. m. Kakor je »Slovenec« že poročal, je proglašen nov zakon o orožništvu, ki obsega 120 paragrafov. V prvem členu je odrejeno, da je orožništvo pomožni organ naše vojske, in poseben organ državne oblasti, ki čuva javno varnost, skrbi za javni red in zagotavlja izvrševanje zakonov. V teritorialnem pogledu se razprostira orožništvo čez vso državo, tudi v področje uprave policije, kjerkoli iste obstajajo. Na osnovi teh posebnih pooblastil more notranji minister razširiti pristojnost orožništva tudi na področja mestne policije in policijskih uprav. V pogledu službene potrebe in vzdrževanja spada orožništvo pod pristojnost notranjega ministrstva. V disciplinarnem in osebnem odnosu ter v oboroževanju pa pod vojno ministrstvo. Začasno, kadar je potrebno, se morejo orožništvu podrediti tudi policijske straže in občinski redarji. To se more izvršiti po nalogu bana.

Imenovanja na univerzi

Belgrad, 11. okt. AA. Minister prosvete je na predlog kr. banske uprave dravske banovine imenoval: Za predsednika izpraševalne komisije za državoslovni državni izpit in za člana izpraševalne komisije za ustavno pravo in za upravno pravo dr. Otmarija Pirkmajerja, vršilca dolžnosti bana dravske banovine, a za člana komisije za državoslovni izpit iz narodnega gospodarstva dr. Andreja Gosarja, izrednega profesorja vseučilišča kralja Aleksandra v Ljubljani.

Iz carinske službe

Belgrad, 11. oktobra. m. V glavni carinarnici v Ljubljani so postavljeni za carinike: Drago Ilić, Niko Rossi, Vinko Borčić, Nenad Marković, Dušan Gjurić, Niko Bačen, Dušan Špadijer, Konstantin Zizić, za pripravnike pa Marij Vitez, Mihaelo Simić, Stefan Bajlić, za eklatišnika Stefan Linhart, z arhivarja Božo Simić in Jurij Krstić. V glavni carinarnici v Mariboru so imenovani Branko Randić, Hugo Krđun, Novak Stamenković, Stevo Radosavljević, Zvonko Svagljaji, Svetoslav Kalajšić, Vasilij Lazić, Fran Zle, Bogomir Jarc, Niko Tukanović, Stanko Mikijelj, Alojzij Urbić, Metod Djordjević, za pripravnike Marjan Brozović, Zvezdan Bujadinović, Zijo Bišević.

Iz vojne službe

Belgrad, 11. oktobra. m. Minister vojske in mornarice je sprejel v nižjo vojno geodetsko šolo art. podpor. Dragotina Prosenca, pešad. podpor. Stanka Cvirna in art. podpor. Milana Dogana.

Zborovanje borzijancev

Zagreb, 11. okt. p. Danes predpoludne ob 10 se je pričela tretja letna skupščina Zveze srednjeevropskih borz. Iz Belgrada sta prispele generalni tajnik borze Milan Radosavljević in svetnik Milivoj Šičarević, iz Ljubljane pa podpredsednik dr. Ivan Štokar in generalni tajnik dr. Marij Dobrila. Trg. ministra zastopa ban dr. Silović, finančni minister se je opravičil.

Podpredsednik Milčić je otvoril skupščino in pozdravil vse navzoče, nato je pozdravil udeležence ban Silović v imenu trgovinskega ministra izrazil željo za uspešno delo. Banov govor so prevedli v nemščino, ker je to službeni jezik Zveze. Predsednik dunajske borze G. Stransky se je zahvalil za pozdrave, glavni tajnik Beručić je prečital poslane pozdrave, nato je ban Silović zapustil dvorano. Prešlo se je na dnevni red. Zvečer je bil prirejen svečan banket, kateremu je prisostvoval tudi mestni župan dr. Skulji.

Kam se izvaža naše vino

Belgrad, 11. okt. AA. Po statističnih podatkih izvoznih ustanov je bilo v prvih osmih mesecih izvoženih iz naše države 320 vagonov vina v skupni vrednosti 15 milijonov Din. Glavni konzumenti našega vina so sedaj Češkoslovaška, Poljska, Nemčija in druge severne države.

Nemci

poprašujejo po našem vinu

Belgrad, 11. okt. AA. Kr. generalni konzulat v Berlinu je obvestil gospodarske zbornice v naši državi, da je v zadnjem času na nemških tržiščih, zlasti pa v Hamburgu veliko povpraševanje po našem vinu. Kr. konzulat v Berlinu ima naslove velikih uvoznih trgov in je na njihovo prošnjo sporočil želje teh trgov našim izvoznikom.

Kongres jugosl. ženske zveze

Zagreb, 11. okt. p. Jutri ob 10 se otvori v dvorani novinarskega doma v Zagrebu kongres Jugoslovanske ženske zveze, ki bo trajal do 15. t. m. Obenem se otvori tudi razstava ženskih ročnih del. Popoldne se vrše izleti v okolico. V ponedeljek prične redna predavanja, med njimi predavanje ge. M. Govekarjeve iz Ljubljane, gđ. Karičeve in ge. Rožmanove o načrtu za preosnovno ročnih del na deklinskih solah. V sredo ob 6 in četrti se vrši v posvetovalnici na Radičevem trgu javna konferenca o ženskem kongresu v Atenah.

Belgrajske vesti

Belgrad, 11. okt. z. Danes ob 8 se je vrnil v Belgrad minister za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Preka.

Belgrad, 11. oktobra. m. Z ukazom Nj. Vel. kralja je postavljena za primarija državne bolnišnice v Belgradu dr. Marica Dunjić, specialistka za notranje bolezni.

Belgrad, 11. okt. z. Jutri se vrši kongres narodnih delavskih strokovnih organizacij, katerega bo vodil dr. Živko Topalović.

Belgrad, 11. okt. m. Z ukazom Nj. Vel. kralja je napredoval v 3. l. dr. Davorin Senjor, sodnik okrož. sodišča v Mariboru.

Belgrad, 11. okt. AA. S sklepom ministrstva za promet sta povišana med drugimi pri direkciji državnih železnic v Ljubljani za uradnika v 8/1 Boris Karis in Emil Frlanec, dosedaj uradnika v 9/1.

Hmelj

Praga, 11. okt. as. Zivahno nakupovanje. Cene žvrste. Hmelj je notiral: najboljši 550—600, 1. 500 do 550, dobri srednji 400—500, slabši srednji in slabši 350—400 za 50 kg. ekskluzivno 2% prometnega davka. V javni hmeljski tržnici v Pragi je bilo do 10. t. m. potrjenih 13.275 bal, to je 31.955 stotov po 50 kg žatskega hmelja iz leta 1930.

Boj proti agrarni MA

Dunaj, 11. okt. d. Na svojem potovanju skozi srednjeevropske države, se je francoski trgovinski minister ustavil tudi na Dunaju. V svoji izjavi, ki jo je podal novinarjem, zagovarja stališče, ki ga je zavzel že v Ženevi na zasedanju Društva narodov, češ da bo uspešen boj proti grozeči gospodarski krizi v Evropi mogoč le v okviru Društva narodov. Separate pogodbe med to ali ono državo bi težave še dodatno, ker bi zbudile stara politična nasprotstva ali ustvarila med sedaj solidarnimi državami nesoglasja.

V političnih krogih vztraja mnenje, da je francoski minister Flandin potoval v srednjo Evropo, da na eni strani prepreči napovedano grupacijo med Avstrijo, Madžarsko in Nemčijo, kateri se hoče pridružiti tudi Italija, oziroma da pregovori države Male Antante, da naj ne izvedejo svojega sinajškega programa, ki predvideva carinsko zvezo med Jugoslavijo in Romunijo.

Budimpešta, 11. okt. d. Francoski trgovinski minister Flandin je prisel v Budimpešto ter takoj začel obiskovati merodajne politične kroge. Novinarjem je izjavil, da se je čutil prisiljenega, da obišče vse srednje-evropske države, da se sam na svoje oči prepriča o dejanskem gospodarskem položaju v teh državah in da osebno pripravi vse za evropsko gospodarsko konferenco, ki bi njegov v Ženevi predložen načrt vzela v pretres in omogočila evropsko akcijo za pobijanje evropske gospodarske krize. Flandin je svaril pred separatnimi gospodarskimi zvezami, ki bi gospodarsko strukturo v Evropi spremenila v anarhijo.

Tukajšnji listi ne odobravajo programa francoskega ministra, češ nam ni treba dobrih nasvetov, ampak denarja, ker z denarjem si bomo že sami vedeli pomagati.

Listi zelo komentirajo izjavo predsednika Bethlena, ki je rekel, da je Madžarska zelo dostopna za gospodarsko sodelovanje z drugimi državami, a omejila ga bo samo na one države, ki so ji politično naklonjene osebno pa na one, s katerimi je vežejo že stara prijateljska čustva. Bethlen je namignil, da s Čehoslovaško ne želi sodelovanja in da bi rajši videl, če bi se njegova prizadevanja posrečila v smeri Avstrije, Nemčije in Italije.

Kralj Boris v Italiji

Rim, 11. oktobra. as. Bolgarski kralj Boris je prisel s svojim spremstvom v San Rossore na kraljevski grad, kjer ga je sprejela kraljevska rodbina, njegova nevesta Giovanna in italijanski odličniki. Vsi so se pripravili za poroko, ki se bo baje vršila 25. oktobra.

Pisan parlament

Berlin, 11. oktobra. as. Državni poslanec Hinkel je izjavil, da bo 107 narodnih socialističnih poslancev ob otvoritvi parlamenta prislo na sejo v svojih rjavih srajčah kljub temu, da je v pruski državi prepovedano nositi uniforme. Tudi komunisti nameravajo kljub prepovedi priti na sejo v uniformah rdečih frontnih bojnikov.

Masaryk v Bratislavi

Bratislava, 11. okt. z. Za danes popoldne ob 6 se je pričakoval prihod predsednika češke republike Masaryka, ki ostane v Bratislavi tri dni. Pri tej priliki se bodo vršile velike narodne svečanosti. Pričakuje se, da bo ob tej priliki Masaryk demantiral izmišljene izjave o reviziji mej, katere so objavili madžarski in dunajski listi.

Letalska nesreča

Praga, 11. okt. z. Danes ob pol 10 se je ponesrečil štabni kapetan Ivan Vasiljevič s svojim letalom. Padel je na neko vojašnico, pri čemer se je letalo popolnoma razbilo, pilot pa je bil takoj mrtev. Del letala je padel na nekega rekruta, ki je težko ranjen. Ivan Vasiljevič je ruski emigrant, ki je služil v češkoslovaški vojski.

Zagrebska vremenska napoved. Stalneje, boljše vreme s spremenljivo oblačnostjo, noč hladna.

Pretrajljivo pogreb žrtev ponesrečenega „R 101“

London, 11. okt. AA. Davi ob osmih se je pričel s primernimi obredi in slovesnostmi pogreb žrtev zrakoplova R 101. Ob ulicah so stale ogromne množice, ki so globoko pretresene in tihe gledale dolgi in tuborni sprevodi, ki se je vil skozi londonske ulice na postajo v Custon. Od tu bodo odpeljali krste v Cardington, kjer bo pogreb žrtev v skupni grobnici. Pogreb skozi London je bil civilnega in vojaškega značaja. V sprevodu so igrala žalostinke tri vojaške godbe. Pogreba so se udeležili oddelki vojske, mornarice in letalstva.

Ob ulicah ni bilo vojaštva in red je vzdrževala policija.

Vsako truplo 48. žrtev je vozil armadni voz, ki so ga vlekli 4 konji.

Na čelu sprevoda je jahala policija na konjih. Za njo je korakal oddelk kraljevega letalstva s tremi kraljevimi venci in z venci letalskega sveta in letalskih sil. Za njimi je sledilo 24 vozov. Takoj nato je korakal oddelk grenadirske garde z vencem armadnega sveta in godba valeske garde. Nato je prišlo ostalih 14 voz s krstami. Takoj za krstami so korakali ministri predsednik Mac Donald in drugi zastopniki Anglije, dominijonov in Indije. Za njimi so šli sorodniki, letalski častniki, zastopniki raznih letalskih društev, mesnega sveta in drugih ustanov. Sledili so častniki dominijonov, atašeji inozemskih držav in častniki letalskega in admiralskega sveta.

Pri pogrebu je bila kraljevska mornariška godba in oddelk kraljeve vojne mornarice.

Krvava državljanska vojna v Braziliji

Vstaši pripravljajo naskok na glavno mesto

Milan, 11. okt. as. Z letalom je semkaj dospel iz Buenos Airesa v tajni misiji revolucionarja odbora brazilski narodni poslanec dr. Collos. Dopisniku »Corriere della Sera« je izjavil, da stremijo vstaši za spremembo ustave federativne republike, kar se bo izvedlo s pomočjo vojaštva, ki je prešlo na njihovo stran. Komunistične teorije odklanjajo. Pripravljani so na naskok in zasedbo glavnega mesta. Upor se bo toliko časa nadaljeval, dokler ne bo revolucija dosegla osamosvojitve upornih držav od Brazilije.

Pariz, 11. okt. AA. Iz Buenos Airesa poročajo, da so zvezne čete po hudem bombardiranju iz težkih topov zavzele mesto Barbacos. Uporniki so s težkimi topovi bombardirali mesto Bel Horizonte.

Po vesteh iz uporniških krogov je general Costa potolkel oddelk zveznih čet in zavzel vse strateške točke v državi Rio Grande do Sud in v Santi Catharini.

Ministrstvo mornarice centralne vlade je pridelilo nekoliko trgovskih brodov eskadri admirala Paimelheña, da ojači njeno moč.

Buenos Aires, 11. okt. AA. Po vesteh iz Ria Granda do Sud so vstaši okrepili svoje postojanke. Predvidevajo, da bo velika borba na meji države Sao Paola, kjer so osredotočeni veliki oddelki. Njihova naloga je ustaviti prodiranje zveznih čet, ki

so se izkrcale na obalah Florianopolisa in ki jih podpira mornarica. Vstaši so zavzeli Loreno v državi Sao Paulo. Tudi jim je uspelo prekiniti železniško zvezo med Riom de Janeiro in Sao Paulom. Vstaši so pod poveljstvom generala Coste. Te dni so zavzeli mesto Boritos v državi Sao Paulo. Zveze čete se osredotočujejo na meji države Parane. Odtod bodo prodirale proti severu. Izidor Dias Lopez, znani brazilski general in državnik, ki je vodil revolucijo v Sao Paulu leta 1924, je prisel v Porto Alegre. Sodeloval bo z revolucionarji. V severnih krajih Brazilije je polkovnik Savora zbral 10 tisoč moč in prodira v državo Bahio.

Rio de Janeiro, 11. okt. AA. Vlade čete so včeraj izvojevale pomembno zmago nad uporniki v državi Minas Geraes in nad revolucionarji v državi Parani. Uporniki so se umaknili. V državi Rio de Janeiro vlada mir in red. Zvezne čete so zavzele Barbaceno in druga mesta po hudih bojih. Zvezna letala oskrbujejo z živili mesto Belles Ori-zonte, kjer so vladne čete obkrožene.

New York, 11. oktobra. as. Zunanje-politični urad objavlja, da je dobila križarka Združenih držav »Pensacola« nalog, takoj odpeliti v Brazilijo, da se v služaju potrebe stavi na razpolago državljanskim Zdrženim državam. Istočasno se doznava, da je angleška križarka, ki je bila stacionirana pred Trinidadom, dobila danes jutraj povelje, s polno paro odpeliti v Pernambuco.

Svobodna kvarnerska cona ni prinesla pričakovanega gospodarskega uspeha

Trst, 11. okt. p. Pred nekaj dnevi se je vršila v Rimu v prometnem ministrstvu konferenca reških gospodarstvenikov in industrijalcev. Konferenci je prisostvoval prometni minister Ciano. Svoje prošnje in želje so izrazili reški gospodarstveniki v strpljivem memorandumu, v katerem izjavljajo, da ustvaritev svobodne kvarnerske cone ni prinesla koristi Reki, in je treba najti nov način, kako bi se pripomoglo razvoju industrije in

pospešiti trg. promet v reški lukl. Minister je obljubil, da bo vlada storila vse, kar ji bo mogoče, da se to zgodi. Ravnotako se je vršila včeraj konferenca v ministrstvu korporacij pod predsedstvom ministra Bottaja, na kateri so bili zaslišani predstavniki iz gospodarskih in pomorskih krogov v Trstu. Proučavalo se je vprašanje trgovskega prometa v tržaški lukl in se naglašalo velike težkoče, ki vladajo pri tem.